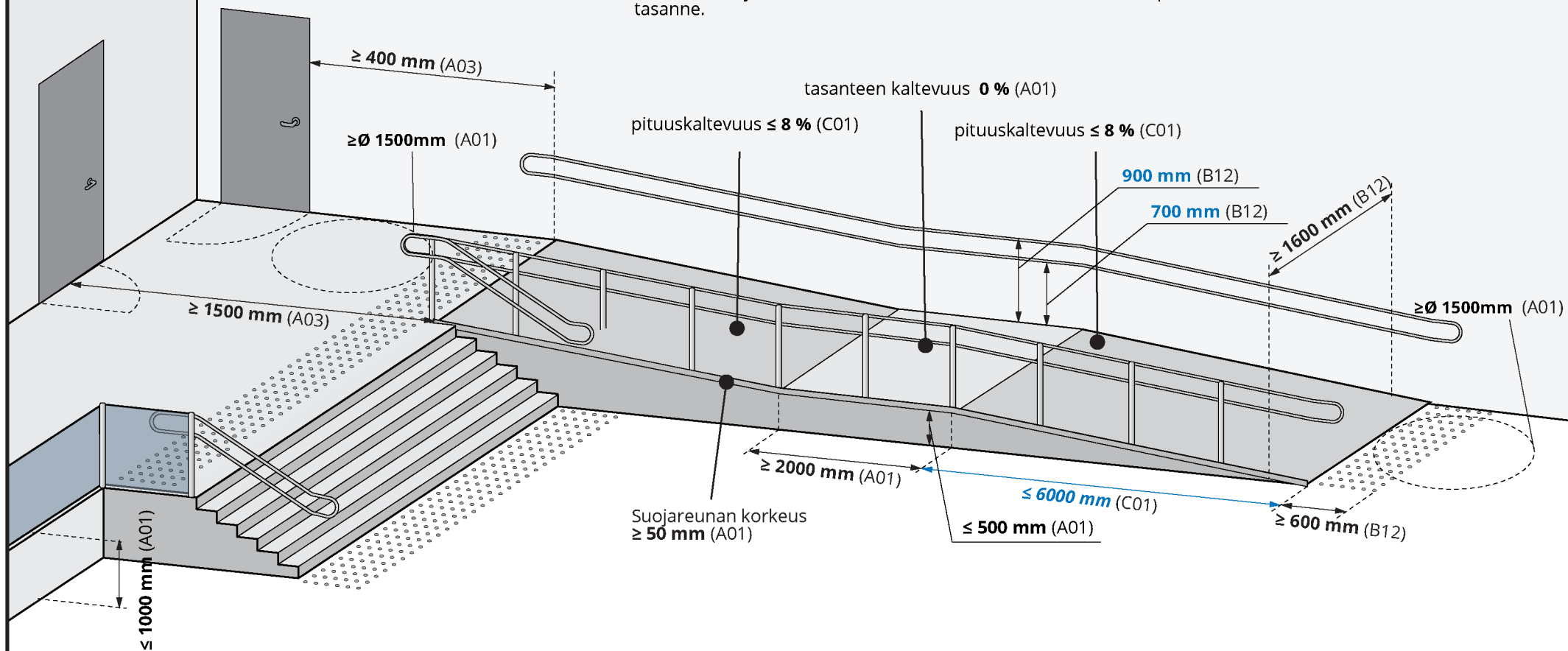
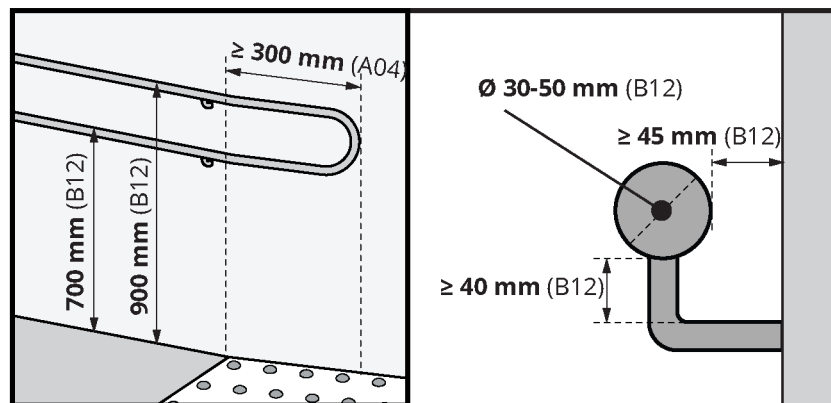

Jos korkeusero on enintään 1000 mm, luiskan kaltevuus saa kuitenkin olla enintään 8%. Tällöin yhtäjaksoisen luiskan korkeusero saa olla enintään 500 mm, sen jälkeen on oltava vaakasuora vähintään 2000 mm pitkä tasanne.

Suojareunan korkeus $\geq 50 \text{ mm}$ (A01)

Luiska sisätilassa

1. YLEISTÄ

- Luiskalla tarkoitetaan liikkumis- ja toimimisesteisille tarkoitettua (portaan korvaavaa) kulkuyhteyttä tasojen välillä. Luiska on kulkuväylän osa. (B01)
- Yksittäinen porras ei ole sallittu vaan silloin tasoero on hoidettava luiskalla (A30)
- Katetussa ja suojatussa tilassa olevien liukuportaiden ja hissien yhteydessä on aina oltava vaihtoehtoisena yhteytenä portaat tai luiskayhteys (B12)
- Portaan välittömässä läheisyydessä on oltava luiska tai hissi (B12)

Suosituksset

- Luiskan kaltevien osuuksien tulee olla suoravartiset ja kääntymisen tulee tapahtua vain välitasanteiden kohdalla. (B01)

2. LUISKAN MITOITUS

- Luiskan leveys
 - o ≥ 900 mm (A01)
- Luiskan vapaa leveys, jotta kaksi pyörätuolia mahtuu kohtaamaan ≥ 1800 mm (A30)
- Jos asemalla uuden tai parannettavan portaan viereen rakennetaan luiska, molempien on oltava leveydeltään ≥ 1600 mm (B12)
- Portaiden viereen voidaan asemalla rakentaa yksikaistainen luiska (leveys ≥ 900 mm käsijohteiden välistä) pituudeltaan ≤ 6000 mm (B12)
- Hissittömissä tiloissa olevan luiskan on oltava kaltevuudeltaan maltillinen, jyrkät luiskat sallitaan vain lyhyillä matkoilla (A10)
- Jos muussa rakennuksessa kuin asuinrakennuksessa oleva tasoero on pienempi kuin kerroskorkeus, tasojen välillä on oltava portaiden lisäksi portaiden lisäksi yhteys joko 2 pykälän 2 momentissa säädetyn mukaisella luiskalla tai 7 pykälän 3 momentissa säädetyn mukaisella hissillä. Luiskan kaltevuus saa olla enintään 5% (A01)
- Jos korkeusero on enintään 1000 mm, luiskan kaltevuus saa kuitenkin olla enintään 8%. Tällöin yhtäjaksoisen luiskan korkeusero saa olla enintään 500 mm, sen jälkeen on oltava vaakasuora vähintään 2000 mm pitkä tasanne. (A01)
- Luiskan reunassa on oltava suojareuna, jos luiska ei rajaudu kiinteään rakenteeseen ≥ 50 mm (A01)

Suosituksset

- Luiskan pituus ≤ 6000 mm (C01)

3. YLÄ- JA ALATASANNE

- Luiskan ylä- ja alapäässä on oltava vähintään 1500 mm pitkä vaakasuora tasanne. (A01)

Suosituksset

- Luiska lähtee tasanteesta ilman tasoeroa (C01)

4. VÄLITASANNE

- Jos luiska kääntyy välitasanteella yli 10% niin, välitasanteen leveys/pituus 1500mm x 1500 mm

(A30, C01)

- Portaan tasanteelle aukeavan oven etäisyyden luiskasta tai porrassyöksen yläreunasta on sivuseinällä oltava ≥ 400 m ja päätyseinällä ≥ 1500 mm. (A03)

Suosituksset

- Tasanteen sivukaltevuus ≤ 2 % (C01)

5. PINNAT

- Luiskan kulkupinnan on oltava
 - o tasainen, kova ja luistamaton (A01)
 - o helposti havaittava (B01)
 - o heijastamaton (B12)

6. KÄSIJOHDE

- Portaassa ja luiskassa on oltava käsijohde koko pituudella ja molemmilla puolilla syöksyä (A03)
- Käsijohteesta on saatava tukeva ote (A03)
- Käsijohteen ja sen päätteen on oltava turvallinen (A03)
- Johteen on jatkuttava yhtenäisenä välitasanteella (A03)
- Julkisissa ulko- ja sisätiloissa johteen on jatkuttava syöksen alkamis- ja loppumiskohdan ohi ≥ 300 mm (A03)
- Kokoonmistilojen yli 2400 mm leveissä portaissa tai luiskissa käsijohteen on sijoitettava jakamaan väylä enintään mainitun levyisiin osiin ≤ 2400 mm (A03)
- Tarvittaessa on oltava kaksi käsijohdetta päällekkäin lasten ja pyörätuolilla liikkuvien huomioon ottamiseksi (A03)

Suosituksset

- Käsijohteen korkeus/korkeudet 700 ja 900 mm (B12)
- Käsijohteen päät taivutettu niin, ettei siihen voi takertua (C01)

6.1 KÄSIJOHDEPROFIILIN OMINAISUUDET

- Pyöreän käsijohteen halkaisija
 - o $\varnothing 30-50$ mm (B12)
 - o $\varnothing 25-40$ mm (C01)
- Käsijohde on kiinnitetty alhaalta, etäisyys rakenteesta ≥ 40 mm (B12)
- Käsijohteen etäisyys seinästä ≥ 45 mm (B12)
- Käsijohteen pinta on sileä eikä sen kiinnikkeet tai etäisyys seinästä estä käden liu'uttamista (B12)
- Pistekirjoitusopasteet asennetaan molemmilla puolilla olevien käsijohteiden takapintoihin molempiin päihin vähintään ylempään käsijohteeseen. Suositeltavaa on asentaa pistekirjoitusopaste sekä ylempään että alempaan johteeseen. (Ks. Tarkemmat tiedot kortista Koho-opasteet) (B12)

Suosituks

- Käsijohde on muodoltaan pyöreä tai pyöristetty suorakaide (C01)
- Käsijohde erottuu tummuuskontrastina taustastaan (C01)

7. VAROITUSALUEET

- Luiskan ala- ja yläpäässä on suositeltavaa olla koko leveyden kattava tuntoon perustuva varoitusalue syvyys 600 mm (B12)
- Varoitusalueen on erotuttava muista tuntoon perustuvista ohjaavista reiteistä ja poluista. (B12)
- Varoitusalue erottuu tummuus ja tuntokontrastilla ympäristöstään (B12)

8. VALAISTUS (ks. valaistus sisätilassa)

LÄHTEET

Määräykset:

A01: 241/2017 Valtioneuvoston asetus rakennuksen esteettömyydestä

A03: 1007/2017 Ympäristöministeriön asetus rakennuksen käyttöturvallisuudesta (Ympäristöministeriö)

A10: Komission asetus (EU) no:1300/2014, vammaisten ja liikkumisesteisten henkilöiden esteetöntä pääsyä Euroopan unionin rautatiejärjestelmään koskevista yhteentoimivuuden eritelmistä

A30: ISO 21542:2011 Building construction — Accessibility and usability of the built environment

Ohjeet:

B01: Ympäristöministeriön ohje rakennuksen esteettömyydestä

B12: Ratatekniset ohjeet (RATO) osa 16, Väylät ja laiturit, 43/2017 (Väylävirasto)

Suosituks

C01: Esteettömyyskartoitussopas 2019 (Invalidiliitto ESKE)

C10: RT 09-10884 ESTEETÖN LIIKKUMIS- JA TOIMIMISYMPÄRISTÖ

C24: RT-88-11018_ Portaat ja luiskat